

NEDER-BETUWE IN ZAKEN

RANDVOORWAARDEN INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID GEMEENTE NEDER-BETUWE

Voorwoord

Van publieke organisaties, zoals de gemeente Neder-Betuwe, wordt verwacht dat zij op een integere en efficiënte wijze opdrachten verleent voor diensten, leveringen en werken. Op een objectieve, transparante, betrouwbare en non-discriminatoire wijze. Zodanig dat dit duidelijkheid creëert voor bestuur, medewerkers, bedrijven en burgers.

De wijze waarop overheidsorganisaties inkopen en aanbesteden, staat volop in de belangstelling. De parlementaire enquête naar de bouwfraude is daarvan het meest recente voorbeeld. Mede naar aanleiding van deze enquête zijn veel overheidsorganisaties druk doende hun inkoopfunctie te professionaliseren. Daarnaast vindt sinds 2004 een strengere accountantscontrole plaats. De accountant toetst in haar algemene controle de naleving van wet- en regelgeving en de handhaving van interne beleidsafspraken en rapporteert dit (rechtmatigheidtoets) aan de gemeente. Wanneer hieraan niet wordt voldaan zal de accountant geen goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid afgeven.

Bij het professionaliseren van de inkoopfunctie kan onder andere gedacht te worden aan het vaststellen van een inkoop- en aanbestedingsbeleid.

In 2004 is het aanbestedingsbeleid voor werken door de gemeenteraad in Neder-Betuwe vastgesteld. Aangezien gemeenten niet alleen opdrachten verlenen voor werken, maar ook voor leveringen en diensten is actualisering van het beleid noodzakelijk. Verder is een dergelijk beleid steeds in ontwikkeling, niet in de laatste plaats vanwege de wet- en regelgeving en jurisprudentie.

Begin 2009 is behoefte om het huidige beleid wederom te evalueren en zijn beperkte aanpassingen gedaan in afwachting van de nieuwe aanbestedingswet.

Inleiding

Professioneel inkopen en aanbesteden is een manier van werken. Werken met een zichtbare meerwaarde: de beste kwaliteit en prijsverhouding gedurende de gehele levensduur.

Professioneel inkopen en aanbesteden vraagt om kaders waarbinnen medewerkers opereren, om een professionele inkooporganisatie, om een professionele inkoper, om professionele inkooptools, om evaluaties, en vooral om een objectieve, transparante, betrouwbare en non-discriminatoire houding.

De kaders waarbinnen de gemeente Neder-Betuwe opereert worden hieronder weergegeven en deze kaders worden nader uitgewerkt in de procesbeschrijving inkoop.

Op basis van deze kaders en de procesbeschrijving stelt het college de uitvoering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid vast.

De in de Regio Rivierenland samenwerkende gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2005 een gemeenschappelijk inkoopbureau gestart. Dit bureau geeft (on)gevraagd advies bij aanbestedingen. De budgethouder is de klant en blijft verantwoordelijk voor het aanbestedingstraject, waarbij tijdens elk aanbestedingstraject deze de kennis inbrengt waar het product, dienst of werk aan dient te voldoen.

Theorie

Onder inkoop wordt verstaan alle handelingen waar een externe factuur tegenover staat. Aanbesteden is een begrip dat van oorsprong komt uit de (civiel)techniek, en betreft de eerste vier stappen van het inkoopproces.

In de theorie wordt een inkoopproces in de volgende stappen verdeeld:

1. **identificeren**, de behoefte vaststellen;
2. **specificeren**, de behoefte precies bepalen met eisen en wensen;
3. **selecteren**, op een transparante, zo veel mogelijk openbare en niet discriminerende wijze een leverancier kiezen;
4. **contracteren**, een overeenkomst sluiten;
5. **bestellen**, binnen de overeenkomst handelen;
6. **bewaken**, van de prestaties van de leverancier;
7. **nazorg**, evaluatie en eventuele problemen oplossen.

Doelstelling

Met het vaststellen van de kaders voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt beoogd burgers en bedrijven helder inzicht te verschaffen op welke wijze wordt omgegaan met overheids gelden, waarbij zorgvuldigheid, rechtmatigheid, efficiency en integriteit kernwoorden zijn. Met inachtneming hiervan zijn voor het aanbesteden de doelstellingen als volgt geformuleerd:

1. het naleven van de relevante (Europese) wet- en regelgeving;
2. het realiseren van doelmatig en rechtmatig aanbesteden;
3. het afleggen van verantwoording over de besteding van publieke gelden;
4. het streven naar openbaarheid opdat bedrijven gelijke kansen en gelijke behandeling krijgen in het proces van aanbestedingen;
5. het optimaliseren van kostenbeheersing en kwaliteit in casu het stimuleren van bedrijven tot het aanbieden van de economisch voordeligste inschrijving;
6. professioneel inkopen leidt tot de laagst mogelijke totale kosten gedurende de gehele levensduur;
7. een goed inkoopproces tesamen met functiescheiding voorkomt corruptie en fraude;
8. het waarborgen van de integriteit van het aanbestedingsproces zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau
9. professioneel inkopen leidt tot een integer handelend overheidsapparaat;

Naast de voorbeeldfunctie die de overheid bekleedt bij uitvoering van wet- en regelgeving is het naleven hiervan een essentiële voorwaarde om het risico van claims en gerechtelijke procedures zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor elke aanbestedingsprocedure geldt dat het afleggen van verantwoording in het openbaar kan gebeuren, zodat gecontroleerd kan worden of zich hierbij geen nalatigheden hebben voorgedaan. Vanzelfsprekend worden bij de nadere uitwerking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid de verschillende vormen van aanbesteden in procedures vastgelegd.

Aanbestedingsvormen

Er bestaan verschillende manieren van aanbesteden. De meest voorkomende vormen zijn:

1. enkelvoudig onderhandse aanbesteding (gunning uit de hand);
2. meervoudig onderhandse aanbesteding;
3. openbare aanbesteding;
4. Europese aanbesteding.

Kort wordt hieronder weergegeven wat onder de verschillende vormen van aanbesteding wordt verstaan.

Bij een enkelvoudig onderhandse aanbesteding wordt slechts één leverancier uitgenodigd voor het aanbieden van een offerte. Concurrentie bij deze vorm van aanbesteden vindt niet plaats. Voorwaarde is dat jaarlijks niet dezelfde leverancier de opdracht gegund zal krijgen.

Bij een meervoudig onderhandse aanbesteding worden minimaal 4 leveranciers uitgenodigd. Hiervan moet minimaal één leverancier uit de regio (buiten de gemeente) en minimaal één leverancier uit de gemeente uitgenodigd worden voor het aanbieden van een offerte.

Een openbare aanbesteding wordt algemeen bekend gemaakt, waardoor de marktwerking ten volle wordt benut.

Een Europese aanbesteding is dwingend voorgeschreven indien de te leveren diensten, leveringen en werken een waarde vertegenwoordigen die gelijk is aan of meer bedraagt dan het Europees drempelbedrag excl. btw.

Waardebepaling van de opdracht

Voor het bepalen of een opdracht onder een bepaalde drempelwaarde valt, dient de opdrachtwaarde te worden vastgesteld, waarbij de Europese richtlijn diensten, leveringen en werken gelden.

Ter bepaling van de toe te passen aanbestedingsvorm dient de waarde van de aan te besteden opdracht te worden geraamd met inachtneming van de navolgende regels:

- De waarde van de opdracht wordt bepaald over de gehele looptijd. In geval van opdrachten van onbepaalde duur dient de waarde van de opdracht te worden bepaald door de waarde over 48 maanden te berekenen.
- De overeenkomst mag niet worden gesplitst om een bepaalde aanbestedingsvorm te vermijden;
- Voor een opdracht die een combinatie is van leveringen en/of diensten en/of werken wordt de waarde van alle onderdelen van de overeenkomst bij elkaar opgeteld. Van toepassing op de opdracht is de richtlijn die geldt voor het onderdeel met de grootste waarde.
- De ramingmethode mag niet worden gekozen met het doel de toepassing van een richtlijn of aanbestedingsvorm te vermijden.

Juridische gevolgen

Bij het niet correct uitvoeren van het vastgestelde aanbestedingsbeleid bestaat er de mogelijkheid dat leveranciers bezwaar maken. Daarnaast heeft een mogelijk gedupeerde leverancier ingeval een opdracht ten onrechte niet Europees is aanbesteed, de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de Europese commissie of een procedure voor de Nederlandse rechter.

Op het aanbestedingsrecht is de specifieke wet- en regelgeving van toepassing, (inter)- en nationale voorschriften.

Tenslotte

Onderstaande treft u de uitgangspunten en beslispunten voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid aan. Deze wordt door het college vastgesteld. Dit beleid geeft de gemeente Neder-Betuwe handvatten om inhoud te geven aan de controlerende functie van de raad.

Uitgangspunten

Het belangrijkste uitgangspunt voor het aanbesteden van diensten, leveringen en werken is de optimale aanwending van de (financiële) middelen die beschikbaar zijn voor de uitvoering van de gemeentelijke taken, waarbij de prijs en de kwaliteit van het product in juiste verhouding staan. Wet- en regelgeving op het specifieke terrein van aanbestedingen moeten steeds in acht worden genomen.

Met inachtneming van het voorgaande worden als uitgangspunten van beleid, de volgende regels gehanteerd; dit zijn de wettelijke verplichte kaders:

1. (inter) nationale wet- en regelgeving wordt in acht genomen;

Opdrachten waarvan de waarde hoger is dan de drempelwaarde genoemd in de Europese richtlijn worden aanbesteed volgens de Europese richtlijn;

In de Europese richtlijn zijn de gunningscriteria dwingend voorgeschreven, en wel de laagste prijs of de economisch meest voordelige inschrijving;

2. de drie beginselen transparantie, openbaarheid en non-discriminatie dienen bij elk aanbestedingstraject in acht genomen te worden, ook onder het Europese drempelbedrag. De mate waarin is afhankelijk van de omvang die met de opdracht gemoeid is;

Non-discriminatie betekent dat iedere leverancier gelijke kansen heeft om mee te dingen aan de opdracht. De keuze wordt vervolgens bepaald op basis van, vooraf geformuleerde, objectieve criteria. Een voorkeursbeleid is niet mogelijk. De selectiecriteria moeten voor alle leveranciers gelijk zijn en ook op gelijke wijze worden toegepast.

Openbaarheid is een belangrijk onderdeel bij de invulling van de publieke verantwoordingsplicht. Voor de inkoopfunctie betekent dit dat de processen inzichtelijk en transparant moeten zijn. Verder moeten de gevolgde procedures controleerbaar zijn, opdat kan worden vastgesteld of de inkoop op de juiste wijze is uitgevoerd. Daarnaast, afhankelijk van de omvang die met een opdracht gemoeid is, dient de openbare aanbesteding middels de gebruikelijke communicatie kanalen kenbaar gemaakt te worden.

Transparantie betekent, het vermelden van objectieve criteria, het helder en duidelijk omschrijven van de eisen en de wensen, het helder en duidelijk omschrijven van de procedure die gevolgd wordt, vermelding van de criteria en de wegingsfactoren en de wijze waarop de beoordeling plaatsvindt.

3. in geval de gemeente Neder-Betuwe als subsidiegever of subsidieontvanger functioneert, moet worden bezien hoe de betreffende subsidiebeschikkingen zich verhouden tot de Europese regelgeving inzake aanbestedingen;

Europese regelgeving is natuurlijk ook van toepassing op (door Europa) gesubsidieerde projecten. In de subsidiebeschikkingen wordt niet altijd expliciet vermeld hoe de procedures uitgevoerd moeten worden, omdat Europa er vanuit gaat dat de Europese regelgeving dienaangaande wordt uitgevoerd.

In het geval de gemeente partijen subsidieert moet door de gemeente worden bezien welke eisen zij aan de gesubsidieerde partijen wil stellen voor de wijze waarop deze subsidie wordt uitgegeven. Niet van toepassing zijn gemeentelijke subsidies aan verenigingen e.d.

4. opdrachten mogen niet worden gesplitst in kleinere opdrachten om onder de Europese drempelbedragen te blijven en zodoende de verplichte Europese aanbestedingsprocedure te ontlopen;

De gemeente Neder-Betuwe is één entiteit en dient ook als zodanig naar buiten toe op te treden.

5. objectieve selectie- en gunningscriteria worden gebruikt voor de keuze van een inschrijver c.q. een aanbieder;

Selectiecriteria – het samenstel van uitsluitingsgronden en geschiktheidscriteria - zijn eisen, waaraan een aanbieder minimaal moet voldoen om voor gunning van een opdracht in aanmerking te komen. De criteria zijn maatschappelijke eisen, bijv. voldaan hebben aan het afdragen van belastingen, financieel-economische eisen, bijv. het overleggen van een bankgarantie en ervaringseisen, overleggen van referenties.

Gunningscriteria zijn de eisen aan de hand waarvan een aanbieder beoordeeld wordt hebben en hebben betrekking op het product, dienst of werk. Deze dienen objectief en vooraf in de offerteaanvraag bekend gemaakt te worden. Er zijn twee gunningscriteria mogelijk:

- de laagste prijs (prijs is het enige criterium)
- de economisch voordeligste inschrijving (meerdere criteria zijn van toepassing)

6. de accountant toetst in haar algemene controle de naleving van wet- en regelgeving en de handhaving van interne beleidsafspraken en rapporteert dit (rechtmatigheidstoets);

Per 2004 controleert de accountant op de rechtmatigheid en toetst of de gemeente Neder-Betuwe zijn aanbestedingen uitvoert volgens het inkoop- en aanbestedingsbeleid, waarbij ook de Europese regelgeving van toepassing is. Bij niet correcte uitvoering zal de accountant geen goedkeurende verklaring van rechtmatigheid afgeven.

Als beslispunten voor B&W worden door de projectgroep onderstaande regels en de bijbehorende motivatie voorgesteld.

1. aanbesteding gebeurt:
 - o gezamenlijk met de gemeenten van de Regio Rivierenland ;
 - o op individuele basis.

Door het bundelen van inkoopvolumes kunnen schaalvoordelen behaald worden.

Overige voordelen van inkoop samenwerking zijn:

- o meer volume, betere en/of lagere prijs (massa is kassa);
- o kennisuitwisseling: ervaringen, methodes en tips uitwisselen;
- o capaciteitsoplossing;
- o gezamenlijke contracten;
- o gegevens delen met elkaar en opstellen (Programma van Eisen).

Door bundeling van inkoopvolumes zal een aanbesteding eerder openbaar en/of Europees gedaan moeten worden. Dit zal mogelijk een langer tijdsplan tot gevolg hebben.

Een meer openbare werkwijze is altijd mogelijk ook al ligt het bedrag onder de drempelwaarde voor Openbaar. Naast de Europese regelgeving geldt dat voor opdrachten onder de drempel bedragen, het beginsel van het EG-verdrag staande blijft. Dit betekent dat opdrachten onder de drempelbedragen ook op non-discriminatoire wijze dienen plaats te vinden, en dat ook hiervoor een doorzichtige aanbestedingsprocedure moet worden gevolgd met een objectieve beoordeling.

Daarnaast leidt een open markt tot meer concurrerende aanbiedingen die besparingen tot gevolg kunnen hebben. Ook de kwaliteit van uitgevoerde opdrachten en leveringen is gebaat bij een concurrerende markt. In het algemeen kan worden gesteld dat bij meer concurrentie de kosten lager worden bij een gelijkblijvende of betere kwaliteit.

Hierbij wordt aangetekend dat deze besparingen onder andere afhankelijk zijn van de economische- en de marktsituatie van het aan te besteden product, dienst of werk.

Onderstaande drempelbedragen worden gehanteerd:

Aanbestedingsvorm	Leveringen en diensten	Werken
Onderhands – enkelvoudig	< € 25.000	< € 25.000
Onderhands – meervoudig	> € 25.000 - < € 206.000	> € 25.000 - < € 5.150.000
Europees	> € 206.000	> € 5.150.000

Bedragen excl. btw, geldig vanaf 01-01-2008 t/m 31-12-2009 en worden om de 2 jaar door Europa centraal aangepast en vastgesteld.

Daarnaast vindt u in bijlage 2 de drempelbedragen van de deelnemende gemeenten van de Regio Rivierenland aan.

2. Voorstellen tot afwijking van het aanbestedingsbeleid moeten altijd voorzien zijn van een advies van het gemeenschappelijk inkoopbureau en ter beslissing worden voorgelegd aan het college. De gemeente is verantwoordelijk voor de keuze van de (afwijkende)aanbestedingsvorm.

De optimalisering voor aanschaf van diensten, leveringen of werken vereist meer dan ooit specialistische kennis. Naast ontwikkelingen in de markt speelt regelgeving daarin een rol. Al met al is er sprake van grotere risico's dan voorheen voor de gemeente Neder-Betuwe. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid moet bijdragen aan het verkleinen van de risico's, enerzijds door een uniform toegepast beleid en anderzijds door inhoud te geven aan daaraan verbonden rollen en verantwoordelijkheden. Daar waar het gaat om afwijkingen zal de controller worden betrokken bij het inkoopproces

Teneinde tot o.a. een bedrijfsmatig goed aanbestedingsbeleid- en een correcte toepassing van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen te komen is regionaal het gemeenschappelijk inkoopbureau geformeerd, waarvan ook de gemeente Neder-Betuwe gebruik kan maken. Dit bureau is adviserend voor de gemeente Neder-Betuwe.

3. dezelfde procedureregels voor diensten, leveringen en werken worden gehanteerd;

Wanneer men uitgaat van het feit dat met aanbesteden en inkopen in wezen hetzelfde wordt beoogd, gaat de volgende stelling op:

‘Aanbesteden’ (inkoop) is het proces dat voorafgaat aan het verstrekken van een opdracht aan een derde voor de uitvoering van diensten, leveringen of werken.

Men kan ook stellen: ‘aanbesteden’ is elk proces dat leidt tot een factuur

Als gevolg van deze conclusie dat inkopen van goederen en diensten hetzelfde is als aanbesteden van werken, kan worden volstaan met dezelfde procedures. Hiermee wordt bereikt dat er een eenduidige benadering komt voor het aanbesteden van werken en het inkopen van goederen en diensten.

Bij het aangaan van verplichtingen is de gemeente met het oog op haar publieke verantwoordelijkheid verplicht op een zorgvuldige wijze de gemeenschapsgelden zo doelmatig mogelijk te besteden.

Bij de procedures die voorafgaan aan opdrachten moet de gemeente zich opstellen als een betrouwbare partij, die bij het verlenen van opdrachten volgens vaste regels en zonder willekeur of bevoordeling van partijen werkt, en hierbij integer en zorgvuldig optreedt. Bovendien moet het gemeentebestuur daar op een goede manier verantwoording over kunnen afleggen aan de burgers. Portefeuillehouders worden betrokken en vooraf op de hoogte gesteld welke partijen er worden uitgenodigd. Procedures moeten controleerbaar zijn, wat eisen stelt aan de openheid en transparantie van de procedures.

Gemeente Neder-Betuwe treedt op deze manier op een uniforme wijze naar buiten toe, wat de transparantie ten goede komt en duidelijkheid verschaft voor zowel de interne medewerkers als de burger en daarnaast de controlemogelijkheden bevordert.

4. Uitgangspunt als gunningscriterium is in eerste instantie de economisch meest voordelige inschrijving zowel bij diensten, leveringen en werken.

Er zijn slechts twee gunningscriteria waaraan een aanbieding kan worden getoetst, te weten:

- de laagste prijs
- de economisch meest voordelige inschrijving

In een aantal gevallen kan gekozen worden voor het criterium ‘de laagste prijs’. De leverancier met het laagste aanbod, wordt de opdracht gegund. Er vindt dan geen vergelijking plaats tussen de inschrijvingen op specifieke inhoudelijke aspecten.

Laagste prijs kan daarom alleen gebruikt worden, indien de gestelde eisen en randvoorwaarden zodanig zijn omschreven, dat zij voldoende waarborg bieden voor een goede uitvoering van het project. In de regel is er hierbij sprake van relatief eenvoudige, standaard of routinematige opdrachten die niet voor meervoudige interpretatie vatbaar zijn en eenvoudig meetbaar en beheersbaar zijn.

Indien niet aan de hiervoor beschreven voorwaarden is voldaan, dient gekozen te worden voor het criterium “de economisch meest voordelige inschrijving”. Er vindt dan een inhoudelijke vergelijking plaats tussen de aanbiedingen en een optimale afweging van de prijs en kwaliteit-verhouding. Hierbij dient o.a. gedacht te worden aan criteria, waaronder prijs, gebruikskosten, kwaliteit, service, planning, uitvoeringstermijn, garanties en technische waarde.

5. “duurzaam inkopen” dient bevorderd te worden;

De gemeente Neder-Betuwe heeft het duurzaamheidsbeleid hoog in het vaandel staan. Zij stelt op dit punt niet alleen eisen aan burgers en bedrijven, die stelt zij ook aan haarzelf. In de inkoop- en aanbestedingsprocedures worden duurzaamheidsaspecten zoveel mogelijk gestimuleerd.

6. de gemeente Neder-Betuwe past bij haar aanbestedingen, zover mogelijk en toegestaan, uniforme en bestaande aanbestedingsreglementen, inclusief de vastgestelde Algemene Inkoopvoorwaarden Gemeenschappelijk Inkoopbureau Regio Rivierenland voor leveringen, diensten en (kleine) werken toe.

De algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden bevorderd door het hanteren van aanbestedingsreglementen, (inkoop) voorwaarden en standaard bestekken.

Een objectieve benadering van de markt wordt ook bewerkstelligd door toepassing van bovenstaande, wat ook de uniformiteit, de transparantie en de controle mogelijkheden voor de gemeente Neder-Betuwe bevordert.

7. in verband met ketenaansprakelijkheid is de hoofdaannemer en/of uitlener van personeel aan wie de opdracht wordt gegund, verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichtingen inzake afdracht van belastinggelden en sociale verzekeringspremies voor zijn onderaannemers en het uitlenen van personeel;

Middelen om het risico te verminderen, dat de fiscus of bedrijfsvereniging met een vordering komen uit hoofde van de ketenaansprakelijkheid zijn:

- het gebruik van een G-rekening;
- de bankgarantie;
- betaling van de loonsom exclusief loonbelasting, omzetbelasting en sociale premie is de nettoloonsom.

8. voorwaarde bij onderhands aanbesteden is regelmatige afwisseling van leveranciers;

Bij een meervoudig onderhandse aanbesteding worden minimaal 4 leveranciers uitgenodigd en bij nieuwe (vergelijkbare) aanbestedingen worden (minimaal) 2 nieuwe partijen uitgenodigd. Hiermee wordt voorkomen dat bij meervoudig onderhands aanbesteden steeds de reeds bekende leveranciers worden uitgenodigd. Portefeuillehouders worden betrokken en vooraf op de hoogte gesteld welke partijen er worden uitgenodigd.

Het bedrijfsleven is gebaat bij een goede concurrentiestelling van de gemeente. Wanneer de gemeente Neder-Betuwe een goed aanbestedingsbeleid voert, zal dit naar verwachting ook tot positieve ontwikkelingen leiden bij het bedrijfsleven. Eerlijke concurrentie spoort ondernemingen aan tot mobilisatie van kennis en vaardigheden en zet aan tot het uitvinden, ontwikkelen en op doeltreffende wijze exploiteren van nieuwe technieken en producten. Dit is in het bijzonder van belang, omdat dit ondernemingen in staat stelt hun concurrentievermogen terug te vinden, te bewaren of te verbeteren.

9. tijdsduur en/of tijdsgebrek mag geen reden zijn om af te wijken van het aanbestedingsbeleid van de gemeente Neder-Betuwe en de Europese Regelgeving;

Goed aanbesteden betekent vorm en inhoud geven aan het proces, dus tijd inruimen voor de te onderscheiden fasen. In gemeentelijke en werkprocessen dient men hiermee rekening te houden.

Het is dan ook noodzakelijk om direct na het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad de consequenties van een aanbesteding te bezien. Door de gemeente moet zo vroeg mogelijk worden gestart met het opstellen van een planning van de benodigde aanbestedingsprocedures om tijdgebrek te voorkomen.

Het goed specificeren en selecteren van de aanbiedingen brengt tijd en kosten met zich mee in de voorbereidingsfase. Deze kosten kunnen echter worden terugverdiend bij een goed uitgevoerde aanbesteding.

Ook het bestuur moet rekening houden met de termijnen die voor een goede aanbestedingsprocedure nodig zijn. Politiek/bestuurlijke eisen aan opleveringstermijnen moeten in de toekomst zoveel mogelijk worden voorkomen. In ambtelijke adviezen inzake de planning van projecten hoort de consequentie van een goede aanbestedingsprocedure dan ook volledig te worden opgenomen.

Europese aanbestedingen moeten worden aangekondigd in het supplement van het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Het gemeenschappelijk Inkoopbureau volgt verder de ontwikkelingen op het gebied van relevante websites die in de (nabije) toekomst voor publicaties gebruikt kunnen worden.

10. De afdelingsmanager die taakverantwoordelijk is voor het betreffende beleidsterrein rapporteert over de bij hem bekende aanbestedingen volgens de binnen de gemeente geldende verantwoordingsprocessen.

In het kader van integraal management is de afdelingsmanager verantwoordelijk voor het aanbestedingstraject.

13. Diensten zijn zelf verantwoordelijk voor het aanleggen en bijhouden van een aanbestedingsdossier.

Van iedere aanbestedingsprocedure wordt een aanbestedingsdossier bijgehouden.

Een dergelijk dossier is bedoeld om:

- a. in geval van een rechtzaak het proces van aanbesteding aan te tonen;
- b. te worden gebruikt voor het opstellen van rapporten aan het bestuur;
- c. als sturingsinstrument te dienen voor nog in procedure te brengen aanbestedingen.

Met deze dossiervorming wordt tevens de openheid en de transparantie van het aanbestedingsbeleid van de gemeente Neder-Betuwe bevorderd.

14. De concerncontroller rapporteert over de uitvoering van het aanbestedingsbeleid aan het college;

De controller houdt toezicht op de gang van zaken. Dit in het kader van zijn taak waar het betreft de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede administratieve organisatie van de betrokken dienst. De controller houdt ook toezicht op het objectief toepassen van het aanbestedingsproces en de financiële aspecten. Aanbesteden kan pas plaatsvinden nadat hiervoor budget beschikbaar is gesteld

15. één op één (vaste) relaties en/of afspraken met huisleveranciers worden tegen het licht gehouden en indien nodig met inachtneming van de lopende contracten en binnen een redelijke termijn (circa één jaar) beëindigd en opnieuw ingekocht of aanbesteed;

Een vaste één op relatie tussen de gemeente Neder-Betuwe en een huisleverancier houdt voor beide partijen groot gevaar in op het moment dat zich omstandigheden voordoen die de relatie verstoren. Het door externe factoren wegvallen van de belangrijkste opdrachtgever kan zelfs het gevaar van een faillissement van de leverancier inhouden, ook wel te grote afhankelijkheidsrisico genoemd. Verder is voor de gemeente het gevaar van contractinflatie aanwezig.

16. de gemeentelijke diensten beraden zich in de specificatiefase van een aanbesteding op de mogelijke inzet van het gemeenschappelijk inkoopbureau;

Een goed projectmatig inkoopproces kent verschillende fasen. Zoals voor iedere projectmatige benadering, geldt ook hier dat in de eerste fasen de meeste besparingen kunnen worden bereikt.

Door goed de wensen te inventariseren en te specificeren worden kosten bespaard tijdens het uitvoeringstraject.

Inkoop wordt te vaak in de laatste fase van het onderhandelingstraject ingeschakeld om te onderhandelen met de –definitieve- leverancier over de prijs en de condities, ondanks dat in de behoeftebepaling en specificatiefase de grootste inkoopvoordelen te behalen zijn. Zowel door het overwegen van alternatieven als door de eerste prijs indicaties en concurrentiestelling.

Meedenken in de specificatiefase kan leiden tot aanpassing van de specificatie gezien de specificatie-marktverkenningcombinatie. Denk ook aan overspecificatie.

17. het aanbestedingsbeleid wordt vastgelegd in de AO-procedures;

Om risico's van een inconsistent, onjuist, onzorgvuldig en ondoelmatig procedure verloop te voorkomen, wordt het aanbestedingsbeleid in de AO-procedures vastgelegd.

18. het gebruik van mantelovereenkomsten voor gebundelde opdrachten zal worden bevorderd.

Onder een mantelovereenkomst wordt verstaan elke vorm van een overeenkomst, waarin voor een langere periode met een leverancier is overeengekomen dat bepaalde producten, diensten of werken ten van tevoren overeengekomen condities worden ingekocht.

Er worden twee soorten mantelovereenkomsten onderscheiden:

- met afnameverplichting
- zonder afnameverplichting

De beste prestaties tegen het beste kostenniveau worden verkregen met mantel overeenkomsten voor een langere periode, met een minimale vaste afnameverplichting. Bij mantelovereenkomsten, waarbij niet kan worden vastgesteld wat de afname gaat worden, is de tweede mogelijkheid een goed alternatief.

19. mandatering

Er is op dit moment geen publieke mandaatregeling voor het vaststellen van offertes, het aanbesteden en het gunnen van opdrachten.

Op basis van de vastgestelde drempelbedragen gelden onderstaande mandaten:

- Enkelvoudige onderhandse aanbesteding: mandaat aan budgethouder;
- Meervoudige onderhandse aanbesteding: mandaat aan afdelingshoofd met mogelijkheid tot ondermandatering aan medewerkers;
- Europese aanbesteding: mandaat aan college met mogelijkheid tot ondermandatering aan afdelingshoofden.

20. Twee jaarlijks zal het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid worden geëvalueerd en waar nodig aangepast. Indien de wetgeving hier aanleiding toe geeft, zal eerdere aanpassing plaatsvinden.

Bijlage I – uitgangspunt meervoudig onderhands, tenzij:

- er redenen zijn aan te voeren die een andere wijze van aanbesteden noodzakelijk maken. Daarboven geldt dat opdrachten, waarvan de geraamde waarde boven de in de Europese Richtlijnen vermelde drempelbedragen vallen, altijd volgens de Europese aanbestedingsprocedures worden uitgevoerd,
- op advies van de inkoopfunctie (inkoopbureau Rivierenland)
- de kwaliteitsaspecten of het aantal elementen dat de kwaliteit bepaalt, talrijk en verweven zijn;
- er sprake is van kritische verwevenheid met parallelle processen, zoals een gemeentelijke deelopdracht voor een onderdeel van een door een door particuliere bedrijven op te dragen project;
- de opleverdatum zeer kritisch is en er schade optreedt bij overschrijding daarvan; hierbij wordt er vanuit gegaan dat de korte tijdsplanning niet verwijtbaar aan de aanbesteder is;
- maatschappelijke en culturele omgevingsfactoren erg belangrijk zijn;
- de kosten niet in verhouding staan tot de mogelijke financiële opbrengsten;
- reeds openbaar is aanbesteed zonder resultaat;
- opdrachten geheim zijn verklaard. Dit zal bij de gemeente Neder-Betuwe zelden of nooit voorkomen.